

## KOSOVO: Grafit mržnje i pretnje manastiru Visoki Dečani

Draško Đenović, Centar 9 ([www.centar9.info](http://www.centar9.info)), Beograd, 27. aprila 2014.



U četvrtak 24. aprila 2014. godine na jednoj od kapija manastira Visoki Dečani na Kosovu i Metohiji osvanuli su grafiti sa natpisom UČK, takozvane Oslobođilačke vojske Kosova (OVK), svega nekoliko desetina metara od punkta Italijanskog KFORa koji čuva ovaj manastir.

„Ovaj najnoviji incident takođe je pokazatelj da je bezbednost srpskih svetinja na Kosovu i Metohiji i dalje ugrožena, pa čak i u slučaju da tu svetinju

obezbeđuju pripadnici KFOR-a“, ističe se u saopštenju Eparhije Raško-prizrenske.

Iguman manastira Visoki Dečani arhimandrit Sava Janjić pismeno je obavestio međunarodne predstavnike o ovom najnovijem incidentu i zatražio pojačane mere zaštite za Dečane, koji su od 2005. godine na spisku svetske kulturne baštine UNESCO-a.

„Iako ovakve provokacije ugrožavaju bezbednost života monaha i pravoslavnih poklonika kao i brojnih turista iz celog sveta, one najviše štete Kosovu koje je danas jedini prostor na teritoriji Evrope gde su hrišćanski spomenici i svetinje i dalje ugroženi“, navedeno je u saopštenju Eparhije.

U svom saopštenju od 25. aprila, koje je Centar 9 dobio, Kancelarija za Kosovo i Metohiju Vlade Republike Srbije „najoštrije osuđuje ispisivanje grafita sa natpisom OVK na manastirskoj kapiji u Visokim Dečanima i traži da KFOR, shodno svom mandatu, preuzme svu odgovornost za bezbednost sveštenika i monaha u ovoj srpskoj svetinji. Ovo je još jedan vid pretnji i pritisaka na bratstvo Visokih Dečana i na bezbednost celokupnog srpskog kulturnog i verskog nasleđa na Kosmetu... Tražimo od međunarodne zajednice da najozbiljnije shvati ove pretnje albanskih ekstremista i podsećamo da su Visoki Dečani do sada četiri puta napadani granatama, a da je bratstvu manastira više puta prećeno“.

Kosovska predsednica Atifete Jahjaga je osudila ispisivanje grafita OVK na manastiru Visoki Dečani, ocenivši da je svaki takav akt neprihvatljiv i neustavan. „Oštećenje verskog spomenika predstavlja jedan neprihvatljiv čin koji je u potpunoj suprotnosti sa tradicijom i vrednostima građana Kosova, zasnovane na toleranciju i puno poštovanje za verske zajednice i njihove spomenike, obuhvaćene i u Ustavu naše države“, navodi se u saopštenju. Ona je uputila poziv „svim mehanizmima bezbednosti da otkriju izvršioce ovog gnusnog čina i da ih izvedu pred pravdu.“ Podsetimo da se ovaj napad desio samo nedelju dana nakon što je na Veliku subotu 19. aprila gospođa Jahjaga posetila Manastir Dečani gde se susrela sa bratstvom manastira i igumanom Savom Janjićem.



Tim povodom na svojoj Fejsbuk stranici Ambasada SAD u Beogradu je objavila „Manastir Dečani je deo svetske kulturne baština UNESCO-a i prelepa građevina od izuzetnog istorijskog, kulturnog i verskog značaja. Smatramo da zavređuje poštovanje kao i trud da se takva vrednost sačuva za buduće generacije.“ Na ovaj način oni su se pridružili poruci američke ambasadorke u

Prištini Trejsi Džekobson koja je na svom Twitter nalogu poručila: „Tužna sam zbog napada grafitima na manastir Dečani. Grad može razvijati turizam samo nakon što bude poboljšao odnose sa Manastirom“.

U subotu 26. aprila iguman manastira Sava Janjić obratio se javnosti sledećim saopštenjem: „Predstavnicima kosovske policije su nas sinoć obavestili da se jednoj lokalnoj albanskoj televiziji javio muškarac koji se predstavio kao jedan od komandanata OVK i koji je rekao da će manastir danas ili sutra biti napadnut, te da televizija bude spremna da snimi uništavanje manastira.“ On je dodao da je o pretnjama obavestio KFOR, kao i da je razgovarao sa više diplomata i predstavnika američke ambasade u Prištini. On kaže i da su KFOR i kosovska policija preduzele dodatne mere bezbednosti bez obzira na to što je moguće da je reč o provokaciji.

„Imajući u vidu da je od 1999. godine manastir četiri puta oružano napadan, svaka pretnja mora da se uzme ozbiljno. Danas me je pozvao i Ramuš Haradinaj, lider Alijanse za budućnost Kosova, koji je najoštrije osudio tu provokaciju. On mi je rekao da će oni s njihove strane učiniti sve da se što pre identifikuju lica koje stoji iza pretnje, kao i da te pretnje nisu stav naroda“, rekao je arhimandrit Janjić.

Lider Alijanse za budućnost Kosova je dosada jedini lider političkih subjekata na Kosovu koji je osudio ispisane grafite OVK na kapiji Dečana.

Povodom izrečenih pretnji Kancelarija za Kosovo i Metohiju Vlade Rep. Srbije je izdala novo saopštenje u kome „oštro osuđuje pretnje nepoznate osobe, da će ovih dana srušiti manastir Visoki Dečani. Zahtevamo da međunarodna zajednica ove pretnje shvati veoma ozbiljno i da preduzme sve neophodne mere da se manastir zaštiti, tim pre, što su pretnje svakodnevene. Kancelarija za Kosovo i Metohiju traži da KFOR odmah pojača vojnu zaštitu oko manastira, a da se osoba koja je pretela rušenjem manastira što pre identifikuje i privede pravdi.“